

Narvik kommune

Økonomisk handlingsrom mot 2030

Behovskorrigert KOSTRA-analyse av en transport- og industriby som la Terra-krisen bak seg før dette skjemaet — skandaleunderskuddet ble dekket inn allerede i 2014, to år før fristen — men som nå sliter med en helt annen og mer prosaisk floke: en driftsbåren ubalanse der hele underskuddet ligger i en erkjent overdimensjonert eldreomsorg. Ett funn skiller seg ut: pleie og omsorg ligger +91,8 mill over behov, og kommunen har selv valgt det «mest radikale» omstillingsalternativet.

+91,8 mill

pleie og omsorg over behovsnivå (2025) — erkjent overdekning på sykehjem, opp fra +63 mill i 2024 (kap. 3)

−0,2 %

netto driftsresultat 2025 (kommunekasse) — bedret fra −1,7 % i 2024, men fortsatt under måltall +1,75 %

4,5 %

disposisjonsfond — fondet tappet fra 122 til 78 mill etter 2024-avslutningen (kap. 2)

110,6 %

netto lånegjeld (VISER) — kommunens egne tall viser 95,8 % konsolidert; avstemmes i kap. 4

Sammendrag for kommunestyret: Terra bak seg, men driften drar ned

VISER Narvik leverte negativt netto driftsresultat på **−43,8 mill (−1,7 %)** i 2024, klart bedre i 2025: **−6,4 mill (−0,2 %)** — men fortsatt under måltallet på +1,75 %. Hele underskuddet ligger i **helse og omsorg (−66,7 mill)** og **oppvekst/skole (−20,7 mill)**. Disposisjonsfondet ble tappet fra 122 til 78 mill (VISER 4,5 %). Behovskorrigert er pleie og omsorg den store anomalien: **+91,8 mill over behov** i 2025, nesten en dobling fra +63 mill i 2024.

TOLKNING Narvik er en stolt transport- og logistikkby (Ofotbanen, LKAB-malmhavn) og en av de sentrale Terra-kommunene fra 2007. Men **Terra-arven er historie, ikke nåtid**: skandaleunderskuddet på 164,5 mill ble dekket inn allerede i 2014 — to år før fristen — og Depfa-gjelden redusert ~88 mill via en London-dom. Dagens problem er **drift**, ikke Terra: et strukturelt for høyt driftsnivå konsentrert i en arvet, geografisk spredt **overstruktur i eldreomsorgen** som kommunen sliter med å bemanne uten dyre vikarbyråer. Kommunen erkjenner overdekningen selv og har valgt det «mest radikale» omstillingsalternativet (kap. 3).

2024 → 2025-utviklingen. Med reviderte 2025-tall er driftsbildet bedret på toppen (NDR fra −1,7 % til −0,2 %), men det behovskorrigerte avviket i pleie og omsorg er blitt *dypere*: fra +63,0 til +91,8 mill over behov. Sosial gikk fra +6,4 til +17,2 mill (flyktningbosetting), og administrasjon fra +8,2 til +23,4 mill (tredobling — svakest forklart, se kap. 4). Grunnskole strammes inn: fra +22,7 til +14,7 mill. 2025 er hovedåret; 2024 vises som sammenligning.

AVVIK MOT BEHOV, MILL KR/ÅR	PLO	GRUNNSK.	BARNEH.	KOM.HELSE	SOSIAL	BARNEV.	ADM.
2024 (revidert)	+63,0	+22,7	−5,8	+19,4	+6,4	+6,7	+8,2
2025 (revidert)	+91,8	+14,7	+0,6	+18,3	+17,2	+5,6	+23,4

Hovedbildet i fem punkter

- Terra er historie, ikke nåtid** — 164,5 mill underskudd og ROBEK (2009), men dekket inn i 2014, to år før fristen. Dagens problem er drift (kap. 2).
- Driften drar ned** — NDR −1,7 % (2024) → −0,2 % (2025), under måltall +1,75 %; hele underskuddet i helse/omsorg (−66,7 mill) + skole (−20,7 mill) (kap. 2).
- Pleie og omsorg er anomalien** (+91,8 mill over behov) — en erkjent overdekning på sykehjem pluss vikarbyrå/overtid i en spredt kommune (kap. 3).
- Finansbåret støtte** — kraftutbytte (~40 mill fra Nordkraft) og eiendomsskatt på verk/bruk (~90 mill), men bolig-eiendomsskatten trappes ned (7→3,5 ‰) (kap. 4).
- Gjelden styres kraftig ned** — 104,8 % (2024) → 95,8 % (2025, konsolidert), men over måltall 80 %; VISER 110,6 % avstemmes (kap. 4).

Det viktigste skillet i rapporten. Narvik har ikke lenger et Terra-problem, og ikke et bredt utgiftsproblem. Underskuddet er konsentrert til to sektorer, og kjernen er én: en geografisk spredt overstruktur i eldreomsorgen kommunen ikke klarer å bemanne uten dyre vikarbyråer. Spørsmålet kommunestyret bør stille er ikke *om* driften skal ned, men **hvor raskt** den radikale strukturomstillingen

(sak 085/24) kan gjennomføres uten å treffe forsvarlighetsgulvet — i en tjeneste der staten allerede har påvist lovbrudd (Ballangen 2021, kap. 3).

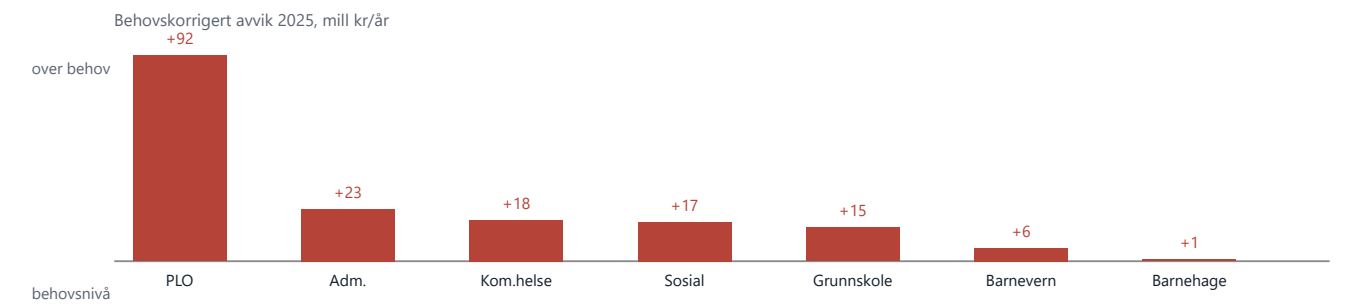
Sammenligningsgrunnlag for PLO-brutto: landssnitt (Landet uten Oslo). Behovskorrigerings mot Grønt hefte-kriteriene. Kapittel 6 dokumenterer metode, kilder og forbehold — herunder gjelds-avstemmingen og administrasjons-avviket.

1 · Det behovskorrigerte bildet: bredt over behov, én tung anomali

VISER Korrigert for utgiftsbehovet i inntektssystemet (Grønt hefte) driver Narvik i 2025 flere sektorer over behovsnivå. Det dominerende avviket er pleie og omsorg, som er nesten doblet fra 2024:

SEKTOR	AVVIK MILL 2025	KR/INNB 2025	AVVIK MILL 2024	RETNING
Pleie og omsorg	+91,8	4 240	+63,0	langt over behov, dypere
Administrasjon	+23,4	1 081	+8,2	over, tredoblet
Kommunehelse	+18,3	844	+19,4	over, stabil
Sosial	+17,2	796	+6,4	over, økende
Grunnskole	+14,7	679	+22,7	over, strammes inn
Barnevern	+5,6	258	+6,7	nær behov
Barnehage	+0,6	29	-5,8	på behov (var under)

2025 hovedår (reviderte tall); 2024 som sammenligning. Forventet = behovsindeks × landssnitt; positivt avvik = over behovsnivå. Folketall-nevner 2025 = 21 647.

TOLKNING Bildet er konsentrert, ikke bredt. Selv om seks av sju sektorer ligger over behov, er ett avvik (PLO, +91,8 mill) større enn de seks andre til sammen. Det er denne ene tjenesten som driver hele driftsubalansen, og den er *erkjent* av kommunen selv (kap. 3). De øvrige avvikene har dels eksogene forklaringer (sosial = flyktningbosetting), dels engangsposter (administrasjon, sannsynlig operasjonsrobot 20 mill). «Ostehøvel» over alle sektorer er derfor feil verktøy — den treffer tjenester som ikke er problemet. Det reelle analyse-spørsmålet er konsentrert til PLO (kap. 3) og til finanssiden (kap. 4).

Ett kvalitativt forbehold til behovsbildet. Et avvik over behov kan være villet prioritering, eksogent drevet (flyktningbosetting), eller en arvet overstruktur. For PLO peker kommunens egen økonomiplan entydig mot det siste: «høy dekningsgrad på sykehjem» pluss «høy bruk av vikarbyrå og overtid». For administrasjon (+23,4 mill, tredobling) er forklaringen svakest dokumentert — sannsynlig engangs-/periodiseringseffekt, ikke verifisert mot KOSTRA-funksjon 120 (se kap. 4 og 6).

2 · Fra Terra-skandale til driftsubalanse: hva som faktisk drar ned

VISER Narvik investerte i 2007 — sammen med sju andre kommuner — i kompliserte CDO²-produkter via Terra Securities og tapte rundt 75 %. Kommunen pådro seg et regnskapsmessig underskudd på **164,5 mill** og ble meldt inn i ROBEK **20. mars 2009**. Inndeckningsplanen ga frist til 2016, men Narvik dekket de siste 19,1 mill allerede i 2014-budsjettet og kom **ut av ROBEK to år før tida**. En London-dom (2009) reduserte gjelden til irske Depfa Bank med ~88 mill.

TOLKNING Terra er den historiske forklaringen på at Narvik i mange år hadde tomme fond og høy gjeld — men **selve Terra-underskuddet er for lengst nedbetalt**. Å lese dagens ubalanse som en Terra-ettervirkning er feil. Skandalen er nedbetalt; problemet i 2024–2025 er **løpende drift**.

Driften, ikke finansen, er dagens problem. Narvik leverte negativt netto driftsresultat på **–43,8 mill (–1,7 %)** i 2024, bedret til **–6,4 mill (–0,2 %)** i 2025 — men fortsatt under måltallet +1,75 %. Underskuddet i 2024 lå nesten utelukkende i **helse og omsorg (–66,7 mill)** og **oppvekst/skole (–20,7 mill)** — de to områdene som ifølge ass. rådmann «utgjør over 75 % av kommunens budsjett». Disposisjonsfondet ble tappet fra **122 til 78 mill** etter 2024-avslutningen. Driveren beskrives av kommunen selv som «et for høyt driftsnivå», delvis forsterket av «høyere kostnader knyttet til innleie av vikarer på grunn av mangel på tilgjengelig personell».

FINANSINDIKATOR, % AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER	2024	2025	REFERANSE / KOMMENTAR
Netto driftsresultat (VISER 2025)	–1,7	0,3	VISER 0,3; kommunens kommunekasse –0,2 / konsolidert +0,15 (kap. 4)
Disposisjonsfond		4,5	fondet tappet 122 → 78 mill etter 2024
Netto lånegjeld (VISER)		110,6	kommunens egne tall 104,8 (2024) → 95,8 (2025); avstemmes kap. 4
Sykefravær (legemeldt, ansatte)		8,8	over landssnitt 7,7 %

VISER-tall der annet ikke er angitt. NDR-fortegn: VISER 0,3 % vs kommunens –0,2 % skyldes trolig kommunekasse vs. konsolidert og avrunding (samme størrelsesorden).

TOLKNING Topplinjen bedres raskt (NDR fra –1,7 % til –0,2 %), men kommunen er ikke i mål: fondet er tappet, resultatet er fortsatt negativt på kommunekasse, og det forhøyede sykefraværet (8,8 % mot 7,7 %) peker mot den samme bemanningskrisen som driver vikarkostnadene i PLO. Den positive utviklingen henger på at den varslede strukturomstillingen i eldreomsorgen faktisk gjennomføres — det er der underskuddet ligger (kap. 3).

3 · Pleie og omsorg: erkjent overdekning — den mest radikale omstillingen valgt

VISER Pleie og omsorg er den **klart største anomalien**: +91,8 mill over behov (4 240 kr/innb) i 2025, opp fra +63 mill i 2024 — nesten en dobling. Drill-down på funksjon og art:

PLO-STRUKTUR 2025	KR/INNB	ARTER / NØKKELTALL 2025	VERDI
SUM PLO brutto	44 450	Lønn, kr/innb	33 973
— Institusjon (253+261)	19 783	Kjøp fra private, kr/innb	3 728
— Hjemmebaserte (254+257+258)	23 278	Refusjon ressurskrevende, kr/innb	3 884
herav bofellesskap (257)	11 426	Brutto per institusjonsplass, kr	2 249 940
		Andel 80+ langtidsopphold	7,0 %

Landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo): 2024 27 195 → 2025 28 582. Folketall-nevner 2025 = 21 647.

TOLKNING Kommunen erkjenner selv overkapasiteten. Økonomiplanen viser «høy dekningsgrad på sykehjem (målt opp mot innbyggere over 80 år), samt god tilgang på boliger for eldre med heldøgns bemanning». Siden 2022 er kapasiteten redusert med 9 langtidsplasser og 33 bofellesskapsplasser, men dette «har ikke gitt tilstrekkelig økonomisk og bemanningsmessig effekt». Kostnaden drives av (a) for mange bygg/plasser å bemanne i en stor geografisk kommune (Narvik, Bjerkvik, Ballangen, Kjøpsvik), og (b) «fortsatt høy bruk av vikarbyrå og overtid» fordi enhetene ikke får tak i fagfolk. Den høye institusjonskostnaden per plass (2,25 mill) ved bare 7,0 % langtidsandel er konsistent med dette. Dette er altså **ikke villet raushet, men en arvet overstruktur** kommunen ikke klarer å ta ned raskt nok — som understøtter at avviket leses som et reelt, men erkjent effektiviseringspotensial, ikke et stabilt prioriteringsvalg.

Omstillingen er målrettet strukturstrekk — det mest radikale alternativet valgt. Kjernen er kommunestyresak **085/24** «Omstilling og struktur i eldreomsorgen». Tre baner: Alt. 0 (ingen endring, krever +33 mill for balanse), Alt. 1 (netto –30 plasser, frigjør 57 mill), Alt. 2 (netto –40 plasser, 80 mill). «I rådmannens budsjettforslag vil det mest radikale alternativet legges til grunn» — brutto **50–70 plasser ned** og **minst ett helt sykehjem/driftsenhet legges ned** (navngitt: Ellas Minne, OBS, ABS, Ballangen sykehjem og/eller Prestegårdstunet), pluss kjøkkenkutt. Modellen deler kommunen i **fem områder med ett sykehjem hver**, med dreining «mer ambulant, mindre stedlig». Dette møtte sterk lokal protest.

LAG 1 Gulvet er forsvarlighetskravet. Statlig tilsyn med Ballangen sykehjem (Statsforvalteren, 2021) konkluderte med **lovbrudd**: «Narvik kommune sikrer ikke at sykehjemmets beboere får sine grunnleggende behov fulgt opp på en systematisk måte» (brudd på hol. §§ 4-2 og 3-1). Det betyr at strukturomstillingen må gjennomføres uten å presse en allerede sårbar tjeneste under forsvarlighetsgulvet — en indikasjon på effektiviseringspotensial ligger i struktur (færre bygg å bemanne), ikke i å tynne ut bemanningen per bruker ytterligere.

Hvorfor dette er rapportens hovedfunn. I en kommune der underskuddet ligger nesten utelukkende i to sektorer, er PLO selve kjernen — og den eneste der både VISER (+91,8 mill) og de kvalitative kildene (kommunens egen økonomiplan, sak 085/24) peker entydig samme vei. Tolkningen er at avviket er **strukturelt og erkjent**, ikke et villet prioriteringsvalg. Det betyr at handlingsrommet er reelt — men at det

forutsetter at den mest radikale omstillingen kommunen har turt å vedta faktisk gjennomføres, og at en fersk uavhengig PLO-revisjon mangler (revisjonen ble utsatt, se kap. 4 og 6).

4 · Finansbåret støtte, gjelds-avstemming og en svakt forklart post

VISER Narvik er en kraftkommune. Budsjett 2025 legger inn **40 mill i utbytte fra Nordkraft AS** pluss 10 mill økt utbytte fra egne selskap (sum ~50 mill), naturressursskatt 22 mill og havbruksfond 10 mill. Kommunen har historisk hentet ~90 mill/år i eiendomsskatt — herav ~27,7 mill fra vannkraft og ~32 mill fra «annet verk og bruk» (LKABs malmhavn: transportbånd og sorteringsanlegg).

TOLKNING Driftsubalansen bæres altså delvis av **finans- og verk/bruk-inntekter**, ikke av løpende skatteinngang fra innbyggerne. Det gjør økonomien sårbar for to ting: kraftutbyttets svingninger, og at **bolig-eiendomsskatten trappes ned** (7 ‰ → 5,25 ‰ i 2025 → 3,5 ‰ fra 2026 etter statlig endring). 2019-lovendringen som tok produksjonsutstyr ut av takstgrunnlaget kuttet allerede verk/bruk-inntekten, og lovet statlig kompensasjon «viste seg utilstrekkelig». Inntektspilaren er stor, men politisk omstridt og strukturelt fallende.

Avstemming av netto lånegjeld — det viktigste finanstallet. VISER oppgir netto lånegjeld **110,6 %** (2025). Kommunens egne årsberetningstall viser en raskere forbedring: **104,8 % (kommunekasse 2024) → 95,8 % (konsolidert 2025)**, mot vedtatt måltall 80 %. Avviket VISER 110,6 % vs. kommunens 95,8 % skyldes **ulik avgrensning** (konsolidert vs. kommunekasse, inkl./ekskl. startlån og Narvik Vann KF) og tidspunkt. Begge tall er «riktige» innenfor sin definisjon — men retningen er entydig: **gjelden styres kraftig ned**. Bruk 110,6 % som VISER og 95,8 % som kommunens egen konsoliderte måltallsavstemming.

GJELD OG INNTEKTSSTØTTE	VERDI	KOMMENTAR
Netto lånegjeld (VISER 2025)	110,6 %	ulik avgrensning vs. kommunens 95,8 %
Netto lånegjeld kommunekasse 2024	104,8 %	kommunens egen årsberetning
Netto lånegjeld konsolidert 2025	95,8 %	måltall 80 % — fortsatt over
Samlet gjeld (kommunekasse + Vann KF)	~2,78 mrd	stiger mot 3,4 mrd i 2028 (Helsehus, VM 2029, industri)
Nordkraft-utbytte 2025	~40 mill	+ 10 mill egne selskap
Eiendomsskatt, historisk nivå	~90 mill	bolig trappes ned 7 → 3,5 ‰

TOLKNING Gjeldsnivået er fortsatt høyt og over måltall, og samlet gjeld *stiger* mot 3,4 mrd pga. investeringer (Helsehus, VM alpint 2029, Narvik 2030-industrisatsing). Men trenden er klart nedadgående, og netto finans/avdrag på 8,2–9,1 % ligger bare så vidt over måltallet 8 %. Sosial over behov (+17,2 mill) drives av en ambisiøs flyktningbosetting — integreringstilskuddet var budsjettetert til 86 mill i 2025, og kommunedirektøren fremhever integreringsmidler som «den største merinntekten». Sosial er altså **eksogent drevet**, ikke lokal raushet.

Forbehold — administrasjons-avviket. Avviket på +23,4 mill (1 081 kr/innb), en tredobling fra +8,2 mill i 2024, er rapportens svakest forklarte post. Sannsynlige drivere er engangsposter (operasjonsrobot UNN Narvik 20 mill, forskuttering av spillemidler) som belastet «adm. og fellesutgifter», pluss vedvarende dobbeltarbeid etter sammenslåingen av tre kommuner. Dette er *ikke* verifisert mot

KOSTRA-funksjon 120, og 2025-resultattallene er fra kontrollutvalgets gjengivelse, ikke primær Framsikt-årsrapport. Avviket bør avstemmes før det tolkes som varig.

5 · Handlingsrom: én konsentrert omstilling, en fallende inntektspilar og en manglende revisjon

VISER Narviks omstilling er konsentrert til eldreomsorgen (sak 085/24) — **brutto 50–70 sykehjems-/bofellesskapsplasser ned, minst ett helt bygg lagt ned, fem-områdemodell**. Hele driftsunderskuddet ligger i de to sektorene omstillingen treffer (helse/omsorg –66,7 mill, skole –20,7 mill). Skolesektoren strammes allerede inn — 2024-merforbruket utløste vedtak om strukturendring og kutt i ikke-lovpålagte tilbud.

TOLKNING At omstillingen er *konsentrert og målrettet* snarere enn flat er en styrke — den treffer der avviket faktisk er (PLO), ikke der det ikke er. Men den har tre kvalifikasjoner: den er politisk betent (sterk lokal protest mot bygg-nedleggelse), den må holdes innenfor forsvarlighetsgulvet (Ballangen- lovbruddet, kap. 3), og det finnes **ingen fersk uavhengig revisjon** av PLO-økonomien å lene seg på.

Inntektssiden og strukturen

	GREP	LAG	STATUS	FRIKSJON
I1	Strukturkutt eldreomsorg (sak 085/24) — 50–70 plasser ned, ett bygg lagt ned	Drift	vedtatt, under gjennomføring	høy
I2	Verk/bruk-eiendomsskatt (LKAB-malmhavn, vannkraft) — stor, men fallende grunnlag	Inntekt	i bruk, under press	middels
I3	Kraftutbytte (Nordkraft ~40 mill) — løpende, men svingende	Inntekt	i bruk	lav

VISER Den planlagte forvaltningsrevisjonen av sykehjemstilbudet ble **utsatt/utgår** «på grunn av omfattende endringer i tjenesten som er vedtatt» (sak 31/2025). Ny revisjon rettes i stedet mot **arbeidsmiljø/sykefravær** (sak 36/25), begrunnet i det forhøyede sykefraværet (8,8 % mot 7,7 % landssnitt).

TOLKNING Dette er et reelt hull: kommunen gjennomfører sin mest radikale omstilling uten en fersk uavhengig gjennomgang av PLO-økonomien. Sykefravær-revisjonen er likevel godt rettet — det forhøyede fraværet er en direkte driver av vikarkostnadene som gjør strukturen dyr.

Handlingsromslogikken. Narvik har, i motsetning til kommuner med bredt overforbruk, ett tydelig sted å hente innsparing: den geografisk spredte overstrukturen i eldreomsorgen. Det reelle valget står ikke mellom mange sektorer, men mellom (a) å gjennomføre den radikale strukturomstillingen fullt ut med den lokale motstanden det utløser, (b) å lene seg videre på kraftutbytte og verk/bruk-eiendomsskatt mens bolig-skatten trappes ned, eller (c) å bremse gjeldsoppbyggingen fra investeringene. Dette er et **politisk prioriteringsvalg**, ikke et identifiseringsproblem — avviket er allerede identifisert, av kommunen selv.

6 · Metode, kvalitetssikring og forbehold

VISER / TOLKNING-skillet

Gjennom hele rapporten skiller vi **VISER** (tall med kilde) fra **TOLKNING** (vurdering). De behovskorrigerede avvikene, PLO-drill-down, finansindikatorene og gjeldstallene er VISER. Forklaringen på PLO-anomalien (erkjent overdekning), gjelds-avstemmingen (110,6 % vs. 95,8 %) og vurderingen av administrasjons-avviket er TOLKNING. Språkregelen er konsekvent: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsning».

Kilder

- **SSB / KOSTRA** — reviderte 2025-tall (publisert 16.06.2026); behovskorrigerede avvik, PLO-funksjons- og artsdata, finansindikatorer.
- **Grønt hefte (KDD)** — utgiftsbehov/kostnadsnøkler for behovskorrigeringen.
- **Narvik kommunes budsjett og økonomiplan 2025–2028** — PLO-overdekning, sak 085/24, omstillingsalternativer, eiendomsskatt og kraftutbytte (lest i sin helhet).
- **Kontrollutvalgets innkalling (mai 2026)** — årsberetningstall (NDR, disposisjonsfond, gjeld), integreringstilskudd, utsatt PLO-revisjon (sak 31/25), sykefravær-revisjon (sak 36/25).
- **Helsetilsynet / Statsforvalteren** — tilsyn Ballangen sykehjem 2021 (lovbrudd: manglende systematisk oppfølging av grunnleggende behov, hol. §§ 4-2, 3-1).
- **Fremover / NRK / Nord24** — Terra-historikk (ROBEK 2009–2014, Depfa-dom), driftsresultat 2024/2025, eiendomsskatt-fordeling.

Forbehold

1. **Administrasjons-avviket (+23,4 mill, tredobling fra 2024)** er svakest forklart. Engangsposter (operasjonsrobot 20 mill) og sammenslåingskostnader er sannsynlige drivere, men avviket er ikke verifisert mot KOSTRA-funksjon 120 og bør avstemmes mot årsberetning før det tolkes som varig.
2. **Gjelds-avstemmingen VISER 110,6 % vs. kommunens 95,8 %** skyldes trolig ulik avgrensning (konsolidert vs. kommunekasse, startlån, Narvik Vann KF), men den eksakte VISER-definisjonen er ikke verifisert. Et reelt avstemningspunkt.
3. **2025-resultattallene** (NDR, fond) er hentet fra kontrollutvalgets gjengivelse av årsberetningen, ikke fra primær Framsikt-årsrapport med alle tabeller. Budsjett-/økonomiplan-PDF 2025–2028 er lest i sin helhet.
4. **Ingen fersk uavhengig PLO-revisjon finnes** — den planlagte forvaltningsrevisjonen av sykehjem ble utsatt/utgår (sak 31/25) pga. de pågående strukturendringene. Den kvalitative PLO-forklaringen hviler derfor på kommunens egen økonomiplan.
5. **Eiendomsskatt-fordelingen (~90 mill, 27,7 mill vannkraft)** er fra en eldre kilde; satsendringen (7 → 3,5 ‰) endrer bildet og nyere fordeling bør hentes fra eiendomsskattelistene 2025.

Hva analysen bevisst ikke gjør. Den leser ikke dagens ubalanse som en Terra-ettervirkning (skandalen er nedbetalt), den anbefaler ikke flat ostehøvel i sektorer som ikke er problemet, og den tolker ikke PLO-avviket som villet raushet — kommunen erkjenner selv overdekningen. Hovedfunnet — PLO som erkjent, strukturell overdekning med radikal omstilling vedtatt — og hovedforbeholdene — administrasjons-avviket og gjelds-avstemmingen — er rapportens viktigste lesninger.

Hovedår 2025; 2024 som sammenligning. Analysen følger VISER/TOLKNING-skillet og språkregelen om «effektiviseringspotensial».